

Woensdag 11 juli 1917 – ochtendeditie

Men meldt ons uit Maastricht:

Gisteren is, na lange tijd, weer de eerste zending brood naar België gegaan.

Londen, 10 juli. Officieel: Vannacht hebben wij onze linie ten oosten van Oosttaverne een weinig vooruitgeschoven.

Ten zuiden van het kanaal Ieper-Komen hebben wij een geslaagde overval gedaan. Deze krijgsverrichtingen hebben ons enkele gevangenen opgeleverd.

Londen, 10 juli. Officieel avondbericht: De artillerie van de vijand is de gehele dag in touw geweest tegen onze stellingen aan de kust. Tegen de avond bereikte zijn vuur grote hevigheid. Onze artillerie heeft krachtig geantwoord.

Slecht weer heeft vliegeroperaties verhinderd.

Woensdag 11 juli 1917 – avondeditie

Berlijn, 11 juli. Officieel. Legergroep Rupprecht: In het duinvak, dat door het marinekorps wordt bezet gehouden, hebben gisteren afdelingen beproefde mariniers, na een stelselmatige en werkzame vuurvoorbereiding de verdedigingsstelling tussen de kust en Lombardsijde, die door de Fransen zeer sterk waren aangelegd en kortelings door de Engelsen waren overgenomen, bestormd.

De vijand is over de IJzer geworpen. Ruim 1250 gevangenen, onder wie 27 officieren, zijn ingeleverd.

De Engelse verliezen in de streek tussen de zee en de rivier zijn zeer hoog. De buit is nog niet geteld. Terug hebben onze vliegers, niettegenstaande de hevige storm, krachtdadig bijgedragen tot het volledige succes van de dag.

Bij M. van der Beek's Hofboekhandel te 's Gravenhage is een boekje verschenen, dat heet: Het Belgische annexionisme, een gevaar voor Nederland. De naam van de schrijver wordt op het boekje niet vermeld. In zijn "woord vooraf" herinnert de anonieme schrijver er aan, dat de nota van antwoord, door de ententeregeringen aan president Wilson gericht, ons voor de eerste maal langs officiële weg bekend heeft gemaakt met de grootse plannen, die het doel zijn der entente. Voor België wordt in die nota slechts geëist: herstel en schadeloosstelling; doch, zegt de schrijver in zijn woord vooraf, uit de nota, die door de Belgische minister van buitenlandse zaken tegelijk met de nota der entente, aan de gezant der Verenigde Staten werd overhandigd, vernemen wij iets meer omtrent de Belgische vooruitzichten. De wens, door de Belgische regering uitgedrukt, komt, volgens de schrijver, niet neer op sterkere bescherming, maar wel op meer kracht.

Hoe die aanwas van kracht waarschijnlijk gerealiseerd denkt te worden, gaat de ongenoemde schrijver van het Belgische annexionisme na aan de hand van de Belgische nationalistische auteurs van voor en van tijdens de oorlog, vooral het veelbesproken boek: *La Belgique au tournant de son histoire* is hem daarbij van dienst geweest. Van dit hier aangekondigde werk is, zoals men zich zal herinneren, beweerd, dat het Duits maatwerk zou zijn. De anonieme schrijver van *Het Belgische annexionisme* is van zijn echtheid overtuigd en acht het nuttig dit geschrift nog eens opnieuw aan de Nederlanders ter waarschuwing voor te stellen.

Uit de conclusie, waartoe de onbekende schrijver van het bij Van Beck's boekhandel verschenen boekje komt, namen wij het volgende over:

Al te lang hebben de Nederlanders in het Belgische annexionisme niets anders willen zien dan een anekdote, een grappige originaliteit van enkele Belgische journalisten. Nu nog zijn er heel wat Hollanders voor wie het Belgische annexionisme slechts de specialiteit is van het dagblad "Le XXe Siècle", iets waarmee dit blad heeft gemeend "zich interessant te maken".

Zulk een opvatting komt voort uit de volslagen onbekendheid met Belgische zaken, die in Holland zo goed als algemeen is. Men kent daar wel de Belgische steden, men bezoekt wel eens Brussel en Antwerpen, men kent de Belgische literatuur van Franse en van Vlaamse taal; doch voor het politieke en economische leven is men zo goed als blind gebleven.

... De Belgische staat, die het leven heeft geschonken aan de Belgische natie, zuigt de sterkste krachten op – stellig de edelste niet maar wel de sterkste! – uit de Vlaamse en Waalse volkeren om daaruit een geheel nieuw volk te maken, een volk, dat juist door zijn jeugd en zijn nieuwhed, waardoor het nog geen geestelijke waarde vertegenwoordigt, zich slechts als kracht, als veroveraar van macht en rijkdom kan doen gelden.

De Belgische natie is een natio nova, een parvenu onder de volkeren en daardoor zo gevaarlijk, voor wie als Hollandse natie van een in het verleden gewonnen geestelijk en materieel kapitaal meent te kunnen leven.

... Een natie is nooit een natuurlijk gegeven, het nationale is nimmer iets anders dan de geestelijke neerslag van een op macht steunende regelende activiteit.

Of er ergens een nieuwe natie zal ontstaan is niets dan een kwestie van macht en zo ook is het een kwestie van macht of de nog jonge Belgische natie zich, ja dan neen, verder zal ontwikkelen.

Mocht het gebeuren dat de Belgische staat, op welke wijze dan ook versterkt – bv. door bijvoeging van het aan kostbaar ijzererts rijke Luxemburg – hersteld werd, dan zal stellig niet de nu reeds zo zwakke Vlaamsgezindheid de groei van de Belgische natie en de ontwikkeling van de staat naar eigen wetten kunnen belemmeren.

Mocht dit gebeuren dan zullen de leidende standen binnen het land steeds meer in één geest gehouden worden en zal de staat zich naar buiten steviger zoeken te bevestigen, allereerst tegenover het naar verhouding zwakke Holland.

Men heeft daarom niet alle fantasieën van de XXe Siècle en van boeken als “La Belgique au tournant de son histoire” voor ernst te nemen; zo bliksemsnel als het daar wordt voorgesteld is wel nooit de gang der geschiedenis; niet in één keer, niet nu reeds zal België van Holland eisen: Zeeland, Noord-Brabant en Zuid-Limburg; maar wat wij wel kunnen verwachten, wat in de natuur der dingen ligt, dat is dat er in de verhouding België-Holland stilaan een machtsverschuiving zal plaats hebben, die ons terugvoert naar een toestand die in omgekeerde zin dezelfde kan zijn als die der zeventiende eeuw: zonder dat het publiekrechtelijk geconstateerd was, alleen door onevenredig grote overmacht, werd Zuid-Nederland indertijd eigenlijk door de Zeven Provinciën overheerst; nu dreigt een tegenovergestelde toestand.

Zulk een machtsverschuiving zou dan voor het eerst naar buiten blijken in de kwestie van de Scheldevaart. In alle geval zal dit het tere punt zijn; elk toegeven op dit gebied zou een stap zijn op het hellende vlak; het strakke vasthouden aan het nu geldende recht, integendeel, zal een middel zijn om het dreigende gevaar te keren en om te bewerken, dat de Belgische bedoelingen in het klare licht worden gebracht.

Vlaamse socialisten.

Men meldt ons:

Twee dagen achtereen seint het Wolff-bureau aan de wereld telegrammen om de belangstelling te wekken in een reis, die de Vlaming Edward Joris heeft ondernomen over Duitsland naar de voorlopige conferentie te Stockholm.

Die reis en die persoon hebben niet de minste betekenis.

De heer Joris is volstrekt niet hetgeen hij voorwendt te zijn: een afgevaardigde van de Vlaamse socialisten. Er is in België slechts één socialistische partij en het is een buitengewoon goed samenhangende partij. Socialistische dissidentengroeperingen zijn in België niet bekend, als in Nederland.

De Belgische socialisten hebben, bij monde van hun federatieve raad, geweigerd afgevaardigden te sturen naar Stockholm, zoals kan blijken uit de herhaalde verklaringen van de leider Emile Vandervelde en ook uit het feit dat de beide overige Belgische leden van het Internationaal Socialistisch Bureau, de afgevaardigden Anseele en Bertrand, nog in België verblijvende, de passen geweigerd hebben die hen door de Duitsers aangeboden waren.

De heer Joris vertegenwoordigt niemand en niets anders dan zichzelf en het zeer geringe aantal socialisten van Antwerpen, die een afzonderlijk activistisch groepje hebben gevormd. Van dit groepje is een manifest uitgegaan dat, naar activistisch gebruik, spreekt in naam van de massa, in naam hier van al de Vlaamse socialisten. De Vlaamse socialisten: het zijn echter de gedeporteerde arbeiders, die natuurlijk slecht zullen te spreken zijn over elk activistisch samengaan met de Duitsers, die hen wegvoeren. De Vlaamse socialisten: zij hebben als erkende leiders Edward Anseele, die bij hen blijft, en Camille Huysmans; en het is zeer twijfelachtig of deze laatste, die als secretaris van het Internationaal Socialistisch Bureau te Stockholm zetelt en wiens naam de heer Joris aan zijn geval wil verbinden door te zeggen dat Huysmans evenals hij verdacht werd een Duits spion te zijn, iemand zal willen te woord staan, die zijn reis ondernam zonder voorkennis van de Belgische partijgenoten en die optreedt in naam van enige activisten, waarvan men weet dat Camille Huysmans de agitatie ten scherpste gebrandmerkt heeft o.m. in zijn rede te Rotterdam.

Van dit groepje socialistische activisten zijn slechts twee personen op de voorgrond gekomen: de jongeling Jef van Exterghem en nu de "uitgever" Edward Joris. Eigenlijk is die Joris geen onbekende, men moet het wel erkennen. Het is dezelfde persoon, die als anarchist enkele jaren geleden in Konstantinopel ter dood veroordeeld werd, beschuldigd een aanslag te hebben willen plegen op het leven van Abdul Hamid. Hij werd nog tijdig van de strop gered door de tussenkomst van baron de Favereau, de toenmalige minister van buitenlandse zaken van hetzelfde "België van 1830", waartegen hij nu zijn vernietigende verklaringen uitbrengt.

Belgische geleerden.

Men schrijft ons:

De Belgische geleerden, die zich in het buitenland bevinden, laten niet na de eer van hun vaderland ook op hun speciaal gebied voor te staan. We zijn in gelegenheid om daarvan enige voorbeelden te geven.

Om niet te spreken van de zeer bekende werken van wijlen Waxweiler over de rol van België in de huidige politieke strijd, wijzen wij, wat de oorlogsliteratuur betreft, alleen op een werk, door prof. de Visschere geschreven over de rechterlijke verdediging van Duitse juristen van de gruweldaden in België gepleegd en op het reeds zeer verspreide boek van dr. van Langenhoven, secretaris van het Instituut Solvay te Brussel: Hoe een cyclus van legenden ontstaat, een diepgaande psychologische studie betreffende de kwestie der sluipschutters in België. We kunnen hier nog bijvoegen dat prof. van der Essen uit Leuven bij T. Fischer Uwin te Londen het eerste deel heeft laten verschijnen van een uitvoerige geschiedenis van de oorlog in België: "The Invasion and the War in Belgium from Liege to the Yser, with a sketch of the diplomatic negotiations preceding the conflict".

Prof. Mansart, van de vrije universiteit te Brussel, heeft zich niet beperkt tot zijn "oorlogsboeken", over de houding der Belgen gedurende de bezetting en over de geheime Belgische pers in het bezette gebied; hij heeft in het museum van natuurlijke wetenschappen te Parijs een reeks voordrachten gehouden over de huidige oorzaken van de geografische verspreiding der planten.

De beroemde oriëntalist prof. Louis de la Vallée Poussin liet in de Cambridge University Press een boek verschijnen "The Way to Nirvana": het bevat de 6 conferenties, die hij in februari-april 1916 hield over het oude boeddhisme in de universiteit van Oxford.

De heer Georges Lecointe, tweede kapitein van de Belgische Zuidpoolexpeditie, voor de oorlog directeur van het koninklijk observatorium te Ukkel, is de 8^e juli II. lid geworden van de Koninklijke Astronomische Vereniging te Londen. Zijn onderdirecteur, Georges van Biesbroeck werd uitgenodigd werkzaam te zijn aan het Yerkes-observatorium te Chicago, waar hij belangrijke studies liet verschijnen. Op het ogenblik is hij gehecht aan het observatorium te Utrecht. Een assistent van hetzelfde observatorium te Ukkel, de Heer F. Henroteau, was eerst werkzaam aan het observatorium te Stonyhurst in Engeland, en daarna aan dat te Ann Arbor, Michigan in de Verenigde Staten, waar hij de prijs Martin Kellogg, groot 1200 dollar, won; op het ogenblik houdt hij zich bezig met de studie van de sterren-spectroscopie aan het observatorium der Californische universiteit te Lick.

Op 18 juni II. verkoos de Académie des Sciences te Parijs tot buitenlands correspondent, als opvolger van wijlen Roscoe, de heer Ernest Solvay, die niet alleen een bekend chemicus is doch ook een groot filantroop. Reeds bij de eerste stemming behaalde hij de meerderheid tegenover Raoul Pictet, de chemicus van Geneve, uitvinder van de vloeibare lucht, Paterno van Rome, Perkin van Oxford en Werner van Zurich.

Dr. James Sequers, de directeur van de huidziektenafdeling aan het London Hospital, waarschuwt het publiek voorzichtig te zijn met het hanteren van overblijfselen van bommen, door Duitsers geworpen. Mensen die voorwerpen hadden aangepakt, die in contact waren geweest met de stoffen in de bommen, kregen alle – juist negen dagen daarna, een felle, pijnlijke ontsteking aan de vingers en in de palm van de hand. Er traden vlekken op van oranje kleur en de aangestoken delen waren direct met puisten bezet, die soms tot grotere waren samengevloeid. In enkele gevallen dragen de ontstekingen reeds een infectueus karakter. De patiënten klagen

over erge pijn, de handen zijn zeer gezwollen en kunnen niet worden gebruikt.